
PRIREDITVE V SEM V LETU 2013

Sonja Kogej Rus

299

V letu 2013 je Slovenski etnografski muzej tako delovno kot z razstavami in dogodki obeleževal 90-letnico. Razstave in številne prireditve je obiskalo **28.046 obiskovalcev**.

Praznovanje 90-letnice SEM na poletno muzejsko noč (Foto: Tjaša Zidarič)

Dnevi odprtih vrat

Slovenski kulturni praznik v SEM; 8. 2.

- javno vodstvo po stalni razstavi Med naravo in kulturo, vodila je *mag. Adela Pukl*

- javno vodstvo po stalni razstavi Med naravo in kulturo, po neevropskem delu stalne razstave je vodil *mag. Ralf Čeplak Mencin*
- vodstvo po gostujoči razstavi Nosile so se ko cesarica, vodila je *Marta Košuta*, zbirateljica noš iz Kontovela pri Trstu
- ustvarjalna delavnica za otroke in družine Praznujemo in z masko preganjamo zimo
- demonstracije in predstavitev rokodelskih izdelkov domače obrti

Teden študentske kulture: prost vstop za študente; 5.–10. 3.

Teden družine: prost vstop za družine; 13.–19. 5.

300 **Dan soseda;** 16. 5.

- Od vrat do vrat, fotoorientacija za otroke in družine

Mednarodni muzejski dan; 18. 5.

- odprtje arhitekturnega projekta Prisedi, *odprla podžupan Janez Koželj in mag. Ralf Čeplak Mencin*
- odprtje fotografske razstave Urbanistan, *odprla Arne Hodalič in mag. Ralf Čeplak Mencin*
- koncert pevske skupine Cintare: S pesmijo po Sloveniji
- javno vodstvo po stalni razstavi Med naravo in kulturo, vodil je *mag. Andrej Dular*
- javno vodstvo po stalni razstavi Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta, vodila je *Nadja Valentinčič Furlan*
- ustvarjalna delavnica za otroke Zmaji na nebu

Poletna muzejska noč; 15. 6.

- javni vodstvi po stalni razstavi Med naravo in kulturo, vodila sta *dr. Marko Frelj in Barbara Sosič*
- javno vodstvo po stalni razstavi Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta, vodila je *dr. Janja Žagar*
- javno vodstvo v angleščini po stalni razstavi Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta, vodila je *Vilma Kavšček*
- ustvarjalna delavnica za otroke Pred kresno nočjo
- odprtje projekta Prehodi – Instalacije in svetlobni objekti, Svetlobna gverila
- odprtje študentske razstave AVA005
- premiera filma *Mihe Vipotnika Čas alikvotnih delcev*

DEKD Dnevi evropske kulturne dediščine 2013: Sto let v dobro dediščine; 25. 9.–3. 10.

- klekljarsko popoldne

- vodstvo po razstavi Od domačega praga do Jeruzalema, vodil je *Miha Špiček*
- predavanje *Barbare Sosič* Dragocena dediščina terenskih raziskav v zbirkah SEM: Orlove ekipe
- projekcija produkcijskih filmov SEM: Besede in Čas alikvotnih delcev
- vodstvo po nastajajoči razstavi Vrata. Prostorski in simbolni prehodi življenja, vodila je *mag. Polona Sketelj*
- dan odprtih vrat restavratorskih delavnic SEM

Teden otroka: Z igro do dediščine: prost vstop za otroke in družine; 8.–13. 10.

- Od vrat do vrat: fotoorientacija po okolici SEM
- Vrata v pravljčni svet: pravljčna ura

301

Teden kulture za študente: prost vstop za študente, imetnike mednarodne študentske kartice ISIC; 10.–16. 11.

Ta veseli dan kulture; 3. 12.

- strokovno vodstvo po razstavi Vrata. Prostorski in simbolni prehodi življenja, vodila je avtorica razstave *mag. Polona Sketelj*
- strokovno vodstvo po razstavi Od domačega praga do Jeruzalema, vodil je *dr. Marko Frelih*
- odprtje razstave iz cikla osebnih razstav Emerik Zelinka: oče Cockte
- odprtje fotografske razstave Marine Lekič: Vrata pripovedujejo

[FOR]UM: program štirih muzejev na Metelkovi prvi vikend v mesecu, prost vstop na dogodke:

5. in 6. 1.; 2. in 3. 2.; 2. in 3. 3.; 6. in 7. 4.; 4. in 5. 5.; 1. in 2. 6.; 31. 8. in 1. 9.; 5. in 6. 10.; 2. in 3. 11.; 7. in 8. 12.

Zadnja nedelja v mesecu: prost vstop za obiskovalce razstav (januar–december):

27. 1.; 24. 2.; 31. 3.; 28. 4.; 26. 5.; 30. 6.; 28. 7.; 25. 8.; 29. 9.; 27. 10.; 24. 11.; 29. 12.

Vodstva po razstavah

Javna vodstva prve nedelje v mesecu [FOR]UM ob programu štirih muzejev na Metelkovi

- *Sonja Kogej Rus:* Betlehem – Keramične jaslice iz Slovaške; 6. 1.
- *dr. Nena Židov:* Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta (in rovaši); 3. 2.
- *Barbara Sosič:* Med naravo in kulturo; 3. 3.
- *dr. Nena Židov:* Velikonočna dediščina Slovenije; 7. 4.
- *Katarina Nahtigal:* Jaz mi in drugi: Podobe mojega sveta; 2. 6.
- *Miha Špiček:* Od domačega praga do Jeruzalema; 1. 9.

- *Sonja Kogej Rus*: Med naravo in kulturo; 6. 10.
- *Sonja Kogej Rus*: Med naravo in kulturo; 7. 11.
- *Sonja Kogej Rus*: Vrata. Simbolni in prostorski prehodi življenja; 8. 12.

Ostala javna vodstva po stalnih in občasnih razstavah

- *Adela Pukl*: Med naravo in kulturo – pustna dediščina na Slovenskem; ob kulturnem prazniku v SEM; 8. 2.
- *Marta Košuta*: Nosile so se ko cesarica – Noše tržaških Slovencev; ob kulturnem prazniku v SEM; 8. 2.

302

Vodstvo avtorice Marte Košuta po razstavi *Nosile so se ko cesarica* (Foto: Maja Kostric)

- *mag. Ralf Čeplak Mencin*: Med naravo in kulturo – Odsev daljnih svetov; ob kulturnem prazniku v SEM; 8. 2.
- *Sonja Kogej Rus*: Med naravo in kulturo; ob kulturnem prazniku v SEM; 8. 2.
- *mag. Andrej Dular*: Med naravo in Kulturo, ob Mednarodnem muzejskem dnevu; 18. 5.
- *Nadja Valentinčič Furlan*: Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta, ob Mednarodnem muzejskem dnevu; 18. 5.
- *Klaudija Poropat*: Osebna asistenca je naša eksistenca; 31. 5.
- *Katrin Modic YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa*: Veččutno vodenje Osebna asistenca je naša eksistenca; 31. 5., 5. 9., 23. 9.
- *Matjaž Krivic*, fotograf: Urbanistan; 13. 6., 20. 6., 27. 6., 4. 7., 11. 7., 18. 7., 25. 7., 1. 8., 8. 8., 15. 8., 29. 8.

303

Poletni utrip na muzejski ploščadi na fotografski razstavi *Urbanistan* z vodstvom avtorja Matjaža Krivica
(Foto: Nastja Dejak)

Razstavo *Osebna asistenca je naša eksistenca* (iz cikla osebnih razstav) so spremljala veččutna vodstva
Katrin Modic (Foto: Ines Kežman)

- *dr. Marko Frelj*: Zbirke iz Afrike in Amerike (Med naravo in kulturo), ob Poletni muzejski noči; 15. 6.
- *dr. Janja Žagar*: Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta, ob Poletni muzejski noči; 15. 6.

- *Barbara Sosič*: Vonj po morju (Med naravo in kulturo), ob Poletni muzejski noči; 15. 6.
- *Brigita Rupnik*: Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta, ob Poletni muzejski noči; 15. 6.
- *Vilma Kavšček*: Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta, ob Poletni muzejski noči; 15. 6.
- *Katarina Nahtigal*: Jaz, mi in drugi: podobe mojega sveta; 10. 7.
- *Miha Špiček*: Od domačega praga do Jeruzalema, ob DEKD; 29. 9.
- *mag. Polona Sketelj*: predogled razstave Vrata. Simbolni in prostorski prehodi življenja, ob DEKD; 3. 10.
- *mag. Polona Sketelj*: Vrata. Simbolni in prostorski prehodi življenja; 16. 10., 3. 12., 4. 12.
- *dr. Marko Frelj*: Od domačega praga do Jeruzalema, 24. 11., 3. 12.
- *Andrej Tomazin* ter pevke *Petra Gorenc*, *Anja Koren* in *Urška Kastelic*: Koledniki na vratih, glasbeno vodstvo po razstavi Vrata. Simbolni in prostorski prehodi življenja; 19. 12. in 27. 12.

Koledniki na razstavi *Vrata*. Prostorski in simbolni prehodi življenja (Foto: Ines Kežman)

Predavanja in andragoški program

Predavanja kustosov SEM

- *dr. Nena Židov*: Traditional Carnival Groups in Slovenia (za Center za slovenščino FF); 7. 2.

- *dr. Janja Žagar*: Vrednotenje muzealij; 13. 2.
- *dr. Nena Židov*: Nesnovna kulturna dediščina od kod in kam? (za SED); 14. 2.
- *dr. Nena Židov*: Adelma Vay in homeopatija (ob svetovnem dnevu homeopatije); 10. 4.
- *dr. Marko Frelj*: Potopljeno kraljestvo – restavrator Miha Pirnat in njegov fotografski arhiv o reševanju kulturne dediščine starodavne Nubije v letih 1963–1964 (ob 13. strokovnem srečanju konservatorjev-restavratorjev); 28. 5.
- *Barbara Sosič*: Dragocena dediščina terenskih raziskav v zbirkah SEM: Orlove ekipe (ob DEKD 2013); 2. 10.
- *dr. Marko Frelj*: Afriške in egipčanske zbirke v SEM (predavanje za študente arheologije FF); 4. 11.
- *mag. Ralf Čeplak Mencin*: Pred in po tajfunu Haiyan na Filipinih; 12. 12.

Predavanja zunanjih predavateljev

- *Karthika Krishna*, Fundacija Art of Living: Valovi sreče; 3. 4.
- *Irena Gorišek*, dr. med.: Mostarski projekt – homeopatija med vojno in upanjem (ob svetovnem dnevu homeopatije); 10. 4.
- *Viktorija Bole Grašič*: Razvoj in kakovost turistične ponudbe Ljubljane (predavanje za študente Turistice Univerze na Primorskem); 11. 4.
- *mag. Jana Šubic Prislan*: Nega muzejskih predmetov, seminar za pripravo na strokovni izpit kustos; 24. 10.
- *dr. Pascal Dibie (Francija)*: Etnologija vrat, prehodov in pragov (Francoski inštitut v sodelovanju s SEM ob razstavi Vrata); 25. 11.

Izobraževanje v tretjem življenjskem obdobju – študijska skupina Etnologija

Mentorica *Sonja Kogej Rus*

- *mag. Adela Pukl*: Živa dediščina; 4. 1.
- *Andreja Rustja*: Kambodža; 18. 1.
- *Klemen Košir*: Rudolf Steiner, arhitekt in filozof; 1. 2.
- *Žiga Zwitter*: Agrarna zgodovina v 16. in 17. stoletju med Podjuno in Menino; 15. 2.
- *Marta Košuta*: ogled razstave Nosile so se kot cesarica in predavanje z naslovom Simbolika vezenin; 22. 2.
- *Andreja Rustja*: Samostani verstev sveta; 8. 3.
- Dnevi etnografskega filma; 15. 3.

- ekskurzija: Luka Koper, Piran, Sečoveljske soline; 22. 3.
- *mag. Adela Pukl*: Grajska dediščina v 21. stoletju: prestiž ali breme?; 29. 3.
- *Marija Sreš*: Tam, kjer kesude cveto – delo misijonarke v Gudžeratu; 5. 4.
- ekskurzija: KSEVT in Vitanje; 12. 4.
- ogled razstave Da Vinci – genij na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani; 19. 4.
- *Nadja Valentinčič Furlan*: izbor filmov iz DEF-a; 10. 5.
- ekskurzija: Mirenska dolina; 17. 5.
- *dr. Janez Sketelj*: Prva stoletja zgodnjega krščanstva; 24. 5.
- *Barbara Sosič*: Terenske raziskave Orlovih ekip; 4. 10.
- *Marjetka Balkovec Debevec*: Šolski prazniki in praznovanja; 25. 10.
- *Andrej Tomazin*: “Dežela sambe in pandeira”: Brazilska popularna glasba in ideje o nacionalni kulturi; 8. 11.
- *Ana Vrtovec Beno, Ana Bezek*: Kaj takega še nismo doživeli na Slovenskem: O organizaciji in izvedbi veselja za postavitve Prešernovega spomenika; 22. 11.
- ogled razstave SEM: Vrata prostorski in simbolni prehodi življenja; 15. 11. in 29. 11.
- *Andrej Tomazin*: Chica chica boom chic: Carmen Miranda in predstave o Latinski Ameriki; 6. 12.
- *Sonja Kogej Rus*: Podoba družine v sakralnih motivih in jaslicah; 20. 12.

Izobraževanje v tretjem življenjskem obdobju – študijska skupina Podobe mojega sveta

Mentorica *mag. Janja Žagar*

Zaključek cikla Pravljice iz leta 2013

- *Sonja Kogej Rus*: Pravljice danes; 16. 1.

Cikel Praznovanja

- *dr. Janja Žagar*: Prazniki – praznovanje / Osebni prazniki; 30. 1.
- *dr. Janja Žagar*: vodeni pogovor – pustovanja in ogled razstave Nosile so se kot cesarica; 6. 2.
- *mag. Polona Sketelj*: Vrata, prostorski in simbolni prehodi življenja; 20. 2.
- *dr. Janja Žagar*: vodeni pogovor o praznovanjih 8. marca, 10. marca in življenjskih mejnikov; 6. 3.
- *dr. Nena Židov*: Koledarski prazniki in velika noč ter ogled razstave Velikonočna dediščina Slovenije; 20. 3.
- *dr. Mateja Habinc*: Državni in delovni prazniki; 3. 4.

- *dr. Janja Žagar*: vodeni pogovor: Dan mladosti in življenjski mejniki; 17. 4.
- *mag. Andrej Dular*: Prazniki skupnosti in soseska v Drašičih; 8. 5.
- *dr. Janja Žagar*: vodeni pogovor: Prazniki in življenjski mejniki; 15. 5.
- *Marjetka Balkovec*: Šolska praznovanja, matura in generacijske obletnice; 22. 5.
- *dr. Janja Žagar*: uvodno srečanje; 2. 10.
- *dr. Janja Žagar*: Jesenski prazniki in posebni praznični dnevi; 30. 10.
- *dr. Janja Žagar*: tematski pogovor in predstavitev osebnih življenjskih mejnikov članic *Bože Pečko, Marije Flach, Ivanke Curk*; 13. 11.
- *dr. Janja Žagar*: tematski pogovor in predstavitev osebnih življenjskih mejnikov (članice *Jožica Malešič, Polona Puhek, Katka Bratina*); 27. 11.
- ogled razstave SEM: Vrata. Prostorski in simbolni prehodi življenja, vodila je avtorica *mag. Polona Sketelj*; članice študijskega krožka so za razstavo prispevale osebne pripovedi o vratih; 18. 12.

307

Delavnice in tečaji za mladino in odrasle

- ČADO – obred tradicionalne japonske priprave in pitja čaja; v obdobju od januarja do decembra je bilo 19 srečanj
- Prepleteno popoldne v sodelovanju z Oloop design
kvačkanje drobnih uporabnih predmetov; 16. 1.
vezenje na filc; 20. 2.
pletenje s prsti; 20. 3.
pletenje brez pletilk; 17. 4.
vezenina na majici; 15. 5.
- klekljarsko popoldne s *Tanjo Oblak* (ob DEKD – Dnevi evropske kulturne dediščine); 25. 9.
- izdelovanje nakita iz žice s *Tanjo Oblak*; 24. 11.
- SEMenj in tečaji v Lončarskem ateljeju SEM vsak tretji petek v mesecu, razen v juliju, avgustu in septembru

Znanstveni posveti in strokovna srečanja

Strokovno srečanje muzealcev in delegacije s Kosova: Varovanje kulturne dediščine in muzeji,

- Evropski svet in Forum slovanskih kultur v sodelovanju s SEM; 19. 2.
- *dr. Bojana Rogelj Škafar, SEM in Andreja Rihter, Forum slovanskih kultur*: pozdravni nagovor

- *dr. Marko Frelih* in *Maja Kostric*: vodeni ogled po stalni razstavi Med naravo in kulturo
- *dr. Janja Žagar*: vodeni ogled po stalni razstavi Jaz, mi in drugi
- *mag. Ana Motnikar*: vodeni ogled po depojih SEM
- *Nina Zdravič Polič*: Slovene Ethnographic Museum: Approaches to Public, predavanje

Srečanje skupine direktorjev evropskih etnoloških muzejev (EEMDG);
11.-13. 9.

308

Udeleženci srečanja direktorjev evropskih etnoloških muzejev (EEMDG) v SEM (Foto: Marko Habič)

Mednarodno srečanje ob 10. obletnici Unescove Konvencije o varovanju nesnovne kulturne dediščine; 26. 9.

Srečanje evropskih predstavnikov za živo kulturno dediščino; 27. 9.

Znanstveni posvet ob 90-letnici SEM: Praznovanja med tradicijo in sodobnostjo; 16.-17. 10

- *dr. Bojana Rogelj Škafar*, direktorica SEM, in *Silvester Gaberšček*, sekretar na Direktoratu za kulturno dediščino Ministrstva za kulturo RS: pozdravni nagovor
- slavnostna predaja kipa *dr. Rajka Ložarja*, ki sta ga Slovenskemu etnografskemu muzeju podarili njegovi nečakinji, *Marija Aksmanovič* in *mag. Helena Ložar - Podlogar* ter nečak *dr. Tom Ložar*

I. Praznik muzeja – muzej o praznovanjih, moderator *Vito Hazler*

- *Polona Sketelj*: Vrata kot simbolni prehodi življenja
- *Janja Žagar*: Osebni videz kot obeležje praznovanja
- *Nena Židov*: Tradicionalna pustovanja kot del lokalne, regionalne in nacionalne identitete
- *Sonja Kogej Rus*: Dediščina – prazniki – ustvarjanje pri otrocih
- *Maja Kostric*: Kako praznike praznujemo? Rezultati anketnega vprašalnika o praznikih in praznovanjih na Slovenskem

II. Prazniki v historični perspektivi, moderatorica *Maja Godina Golija*

- *Marjetka Balkovec Debevec*: Šolski prazniki in praznovanja
- *Ana Vrtovec Beno, Ana Bezek*: “Kaj takega še nismo doživeli na Slovenskem”: O organizaciji in izvedbi veselic za postavitve Prešernovega spomenika
- *Mojca Zajc*: Las Fallas: Odličen prikaz interpretacije kulturne dediščine s tradicijo in z elementi sodobnosti
- *Miha Poredoš*: Praznovanje Virgen de Cocharcas na prehodu med tradicijo in sodobnostjo: Spreminjanje identitet in statusov prebivalcev Sapallange
- *Maja Dolinar*: Praznovanje Eid-Al-Adha v sodobnem Maroku: Pomen žrtvovanja živali

309

III. Prostorske in družbene razsežnosti praznikov, moderatorica *Nena Židov*

- *Marija Klobčar*: Opredeljeni z ritualom: Ideološke, družbene in prostorske razsežnosti pokopavanja pusta v Kamniku
- *Urša Šivic*: Glasba – bistveni ali obrobni element sodobnega koledovanja
- *Mojca Ravnik*: Naborniki v letnih šegah vasi Ukve v Kanalski dolini
- *Borut Žerjal, Juš Škraban*: “Fantovska Boljunec”: Praznovanje prvega maja v Boljuncu
- *Vito Hazler*: Vinski svetniki – zavetniki vinske letine in vina
- *Mojca Ramšak*: Vinske kraljice kot blagovne znamke
- *Saša Poljak Istenič*: Prazniki med dediščino, identiteto in trajnostnim razvojem

IV. Prostorske in družbene razsežnosti praznikov, moderatorica *Marija Klobčar*

- *Tjaša Rotar Kokalj*: Praznična prehrana v vasi Zabrekve nad Škofjo Loko – med tradicijo in sodobnostjo: Od obdobja med obema svetovnimi vojnama do danes
- *Anja Moric*: Praznovanja kočevskih Nemcev v ZDA, Kanadi, Avstriji in Nemčiji: Med tradicijo in sodobnostjo

Zunanje konference, simpoziji

Muzeji v času družbenih sprememb, mednarodna konferenca Narodnega muzeja Slovenije

- Upravljanje muzejev v času finančne krize, tiskovna konferenca; 1. 10.
- delavnici ob konferenci za sodelujoče in prijavljene goste; 5. 10.

Interpretacije kulturne dediščine, posvet Slovenskega etnološkega društva; 18. in 19. 10.

Festivali

310

16. pripovedovalski festival Pravljice danes 2013 v SEM

- program za otroke v SEM (glej prireditve za otroke)
- spremljevalni program festivala (glej prireditve za otroke)
- Najprej je bila ženska in druge zgodbe, pripovedovalsko-literarni večer z misijonarko *Marijo Sreš* in pripovedovalkami *Špelo Pahor*, *Ireno Cerar*, *Kristino Menih* in *Ivanko Učakar*; 4. 4.

5. Festival romske kulture Romano Čhon; 4.–21. 4.

Festival Mladi levi. Mednarodni festival gledališča in plesa; organizator Bunker; 22. 8.

Pedagoški programi in prireditve za otroke in družine

Ustvarjalne delavnice

Etnopotepi

- Z bobni in pravljico v Afriko; 19. 1.
- Praznujemo in z masko odganjamo zimo; 8. 2.
- Izdelajmo pručko, delavnico je vodil *Franc Klemenc*; 16. 2.
- Babica zima, plesno-glasbena delavnica z *Mojco Leben*; 24. 2.
- Poslikavanje belokranjskih pisanic z *Nevenko Brajdič Grušovnik*; 23. 3.
- Za dobrobit: plesno, pevsko, sladka dogodivščina (v sodelovanju z Združenjem Trstenjak); 7. 5.
- Od vrat do vrat, fotoorientacija ob Dnevu soseda; 16. 5.

Ekipa na fotoorientaciji *Od vrat do vrat*, ki je bila namenjena spoznavanju vrat v okolici muzeja
(Foto: Nastja Dejak)

- Zmaji na nebu, ob Mednarodnem muzejskem dnevu; 18. 5.
- Pred kresno nočjo, ob Poletni muzejski noči; 15. 6.
- Afriški bobni, delavnica z *Issiako Sonoujem*, glasbenikom iz Burkina Fasa; 22. 8., 21. 9. in 19. 10.

Na ustvarjalni delavnici *Afriški bobni* so otroci bobnali na djembe (Foto: Maja Kostric)

- Marmelada ne sme manjkati v nobeni kuhinji; 7. 9.
- izdelovanje nakita iz žice s *Tanjo Oblak*; 23. 11.
- Adventni venček; 30. 11.
- Hišica brez vrat: ptičja hišica; 7. 12.

[FOR]UM: program štirih muzejev na Metelkovi vsako prvo soboto v mesecu

Program za otroke v SEM

- Obrnimo prvi list koledarja; 5. 1.
- Kaj bo pojedel pujssek?; 2. 2.
- Z gregorčki bomo priklicali pomlad; 2. 3.
- Tkanje zapestnic; 6. 4.
- Etnopotep in poslikavanje panjskih končnic; 4. 5.
- Bontonček – zabavna in presenečenj polna ura s hendikepiranimi in njihovimi asistenti; 1. 6.
- Uokvirimo spomin na počitnice; 31. 8.
- Etnoabeceda: N kot nit; 5. 10.
- Sporočilo na mojih vratih; 2. 11.

312

Ustvarjamo v glini v Lončarskem ateljeju SEM

- Ustvarjanje lučk in svečnikov ob dolgih zimskih nočeh; 12. 1.
- Zidne maske in ropotulje za preganjanje zime; 9. 2.
- Skodele za naše ljubljence; 9. 3.
- Hranilniki; 13. 4.
- Rože, rožice; 11. 5.
- Ustvarjamo na lončarskem vretenu; 8. 6.
- Spomin na morje; 14. 9.
- obisk terapevtskega para kužka Pikiča z Andrejo; 9. 11.
- Izdelava jaslje; 30. 11. in 7. 12.
- Okraski na jelki in darilca iz gline; 14. 12.

Počitniški programi za otroke

- Prepletene počitnice: Izdelovanje uporabnih tekstilnih dodatkov v tehniki zračne in klekljane čipke s *Tanjo Oblak*; 25. 2.-1. 3.

Zimske počitnice za otroke v SEM so bile čipkasto obarvane (Foto: Ubald Trnkoczy)

- Počitniški 3M: tedenski program celodnevni ustvarjalnih aktivnosti treh muzejev na Metelkovi: Slovenskega etnografskega muzeja, Narodnega muzeja Slovenije, Muzeja sodobne umetnosti (+MSUM) in Lončarskega ateljeja SEM; 9.–13. 7. in 20.–24. 8.
- Igra v glini za otroke v Lončarskem ateljeju SEM; vsak četrtek v juliju in avgustu

16. pripovedovski festival Pravljice danes 2013 v SEM

- Pravljice za dober dan, *Elena Volpi*; 18. 4.
- Povodni možje; pripoveduje *Andrej Rozman Roza*; 18. 4.

Pripovedovalec Andrej Rozman Roza na 16. pripovedovskem festivalu *Pravljice danes 2013* (Foto: Maja Kostrič)

- Živalsko hude pravljice, pripoveduje *Boštjan Napotnik*; 19. 4.
- Tri ptičice, pripoveduje *Martina Maurič Lazar*; 19. 4.

Spremljevalni program festivala

- Potujemo na vse strani sveta: z bobnom in pravljico na afriško celino, pripoveduje *Špela Regulj*; 20. 4.
- Čez tri gore, čez tri vode. Predmeti na razstavi pripovedujejo, pripoveduje *Sonja Kogej Rus*; 24. 4.

Z igro do dediščine (ob tednu otroka)

- Od vrat do vrat, fotoorientacija ob tednu otroka Z igro do dediščine; 12. 10.
- Vrata v pravljичni svet, pravljična ura ob tednu otroka Z igro do dediščine; 13. 10.

314

Organizirane skupine v SEM

V letu 2013 je SEM sprejel 312 organiziranih skupin, za katere smo izvajali različne programe ogledov razstav in tudi ustvarjalne delavnice. Zastopanost skupin po starostni strukturi je največje med osnovnošolskimi skupinami (47 %), sledijo odrasli (17 %), srednješolci (12 %), predšolski otroci (11 %), študenti (7 %) in skupine tujcev (7 %).

Skupin, ki so sodelovale v programu ustvarjalnih delavnic, je bilo 47.

Praznovanje rojstnih dni za otroke v SEM

- Potujemo na vse strani sveta; 17. 5.
- Potujemo na vse strani sveta; 21. 5.
- Zmaji na nebu; 18. 6.

Seminarji za vzgojitelje in učitelje

Seminarje pripravljata Slovenski etnografski muzej in Zavod Etnika

- Ljudski ples in pesem: tradicija in ustvarjalnost za sodobni čas; 14. 1.
- Štirje letni časi: ljudski ples, pesem, glasba ter šege in navade skozi koledarsko leto in štiri slovenske pokrajine; 11. 2.

SEM na Kulturnem bazarju v Cankarjevem domu

Predstavitev pedagoških vsebin in razstav SEM; 12. 3.

Filmi

Dnevi etnografskega filma (DEF); 11.–15. marec

Posvetovanje Vidiki vizualne kulture ob odprtju Dnevov etnografskega filma 2013

- *Niško Križnar*: Strategije vizualne etnografije
- *Tone Rački*: Pogledi na oblikovanje filmske slike

- *Miha Peče*: Vprašanja postprodukcije vizualne etnografije
- *Nadja Valentinčič Furlan*: Vizualna etnografija v slovenskih muzejih
- *Jelka Pšajd*: Na terenu z videokamero
- *Mira Petek*: Nekaj vprašanj produkcije etnografskega filma
- *Miha Poredoš*: Legitimnost etnografskega filma pri terenski raziskavi
- *Marko Vidnjevič*: Dokumentarni film v Mediteranu – Analiza poletne šole
- *Marko Smole*: Komentar ob filmu v govorih doline Čabranke in zgornje Kolpe, “Naše pamejnki”
- *Nena Židov*: Vesela družba naprej! Pustna sobota v Drežnici

Študentski filmi

315

- *Marina Kryshdaleva, Mira Petek*: Če kolo želiš, Bicike(lj) dobiš
- *Nuša Hauser, Barbara Sosič, Natalija Šepul*: Matjaž s tržnice
- *Petra Matijević, Janez Polajnar*: Ljubljanski kavalir
- *Valentina Cvjetković, Ivana Naceva*: TipoRenesansa
- *Rebeka Bratož - Gornik, Silvana Česnik*: Torklja
- *Mihai Andrei Leaha*: Opazujoči sebe. Babaluda Luda
- *Angelica Cabezas*: Sin in dedič
- *Andrés Ferran*: Tisti mladi
- *Slobodan Boba Stepić*: Mislil sem, da vem vse
- *Gordana Kostić*: To je moj poklic
- *Tanja Wol Sorensen*: Ženske naprej
- *Rowena Li*: Vladarjeve besede
- *Manca Filak*: Odneseš te bom na morje
- *Tom Turner*: Ven iz Londona

Filmi rednega programa

- *Sharis Coppens*: Vas v mestu
- *Anna Grimshaw*: Gospod Coperthwaite. Življenje v gozdovih Maine
- *Rodion Ismailov*: Nomadi
- *Roger Horn*: Sestrstvo
- *Marija Mojca Pungerčar*: Čas za sprehod
- *Anja Kuhar*: Od delavcev do aktivistov – za boljše življenje!
- *Srdan Srdanov, Anica Stojanović*: Ni Hao za dober dan
- *David Fedele*: e-smetišče
- *Ljiljana Mandić*: Post v Rogotinu

- *Ito Satoru*: Ustvarjanje in petje lik yaat
- *João Sardinha, António João Saraiva*: Nujno s povratnico
- *Klaus Betzl*: Popotne pesmi
- *Renato Morelli*: Glasni glasovi. Trije dnevi v Premani
- *Stefan Scarlatescu*: Beli petelini
- *Ivo Kuzmanić*: Etnofikijska žetev v Crkvarjih
- *Stefano Morandini*: Zasnova in zaplet
- *Michele Trentini*: Majhen kos zemlje
- *Tobias Lindner*: Orania

316

Posebni dogodki

- *Zachary Stuart, Kelly Thoms*: Divji spomin; vodil *dr. Borut Telban*, ZRC SAZU
- *Marieke Schellart*: Jajčeca za pozneje; vodila *dr. Irena Rožman*, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem
- *Lipika Pelham*: Zemlja nomadom; vodil *Ervin Hladnik Milharčič*
- *Cora Peña*: Apash, vdor tujcev; vodila *dr. Mojca Terčelj*, Fakulteta za humanistične študije Univerza na Primorskem

Projekcija gorniških filmov o Nepal in Ladaku; 8. maj

- *Anne et Erik Lapiéd*, Francija: Himalaja, vas daleč od vsega
- *Jérôme Ségur*, Francija: Pogumno do orjaških čebel

Filma iz produkcije SEM:

- *Miha Vipotnik*: Besede in Čas alikvotnih delcev premiera ob praznovanju 90-letnice Slovenskega etnografskega muzeja; 15. 6. in ponovitev ob Dnevih evropske kulturne dediščine; 2. 10.

Filmi o praznovanjih iz produkcije SEM ob Znanstvenem posvetu ob 90-letnici SEM: Praznovanja med tradicijo in sodobnostjo; 17. 10.

- *mag. Andrej Dular, Nadja Valentinčič Furlan*: Marija išče prenočišče, Globasnica december 2012
- *mag. Polona Sketelj, Nadja Valentinčič Furlan*: Blagoslov domačije Pri Ovnovih na predvečer svetih treh kraljev, Zadobrova, 5. januar 2012
- *Nena Židov*: 56. Kravji bal v Bohinju, Bohinj, september 2012
- *Nadja Valentinčič Furlan*: Trojni praznik Rutarjev in Grantarjev, Rut, Grant, september 2011
- *mag. Andrej Dular*: Postavljanje majskega mlaja, Drašiči v Beli krajini, april 1994

Glasba

- *Bogdana Herman*: Primorske ljudske pesmi; ob odprtju razstave Nosile so se ko cesarica; 6. 2.
- *Lunin med (Mateja Gorjup in Samo Kutin)*: Glasbeno popotovanje s slovensko ljudsko pesmijo in zvočili ter glasbili sveta; ob razstavi 11. Cici umetnije; 16. 4.
- S pesmijo po Sloveniji, koncert pevske skupine Cintare, ob Mednarodnem muzejskem dnevu; 18. 5.
- Živa glasba: *Fake Orchestra*, ob Mednarodnem muzejskem dnevu; 18. 5., in Poletni muzejski noči; 15. 6.
- Kozmopolitska glasba belgijske skupine *Zita Swoon* z nastopom plesalca skupine *Rosas Simon Mayer* v koreografiji *Anne Terese De Keersmaeker*, in *DJ-a teoP (Belo Smetje)*, odprtje Festivala Mladi levi; 22. 8.
- Vrata v ljudski pesmi, oktet *Deseti brat*, ob odprtju razstave Vrata prostorski in simbolni prehodi življenja; 10. 10.
- *Lasanthi Manaranjanie Kalinga Dona*: Tradicionalna nepalska glasba, ob odprtju razstave Mogočne stene; 6. 12.

317

Projekti

Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam (ESS)

Slovenski etnografski muzej je nosilec projekta Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam, ki je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za kulturo RS. Na projektu je bilo za obdobje od 2013 do 2015 zaposlenih 10 predstavnikov iz ranljivih skupin, ki se usposablajo za muzejsko delo v Slovenskem etnografskem muzeju, Narodnem muzeju Slovenije, Prirodoslovnem muzeju Slovenije, Muzeju novejšje zgodovine Slovenije, Slovenskem gledališkem muzeju, Tehniškem muzeju Slovenije in Narodni galeriji.

Za zaposlene na projektu je bilo v jeseni 2013 več predavanj in delavnic, ki so jih pripravili kustosi SEM:

- *dr. Janja Žagar*: Delo kustosa; 17. 9.
- *Barbara Sosič, Miha Špiček*: Delo v dokumentaciji; 18. 9.
- *Mojca Račič, Gregor Ilaš*: Predstavitev knjižnice SEM; 19. 9.
- *mag. Ana Motnikar in Gregor Kos*: Delo restavradorja v SEM; 19. 9.
- *Nina Zdravič Polič*: Služba za komuniciranje v SEM; 20. 9.
- *Sonja Kogej Rus*: Delo z obiskovalci v SEM; 20. 9.
- *dr. Marko Frelj*: Predstavitev kustodiata za Afriko in Ameriko; 23. 9.
- *Nadja Valentinčič Furlan*: Etnografski film; 23. 9.

- Srečanje zaposlenih v okviru projekta Dostopnost do kulturne dediščine s skrbnico pogodbe na MK, Vido Koporc Sedej
- *dr. Nena Židov*: Nesnovna kulturna dediščina; 4. 10.

Dogodki v okviru projekta

Voden ogled razstave *Vrata. Prostorski in simbolni prehodi življenja* za ranljive skupine v projektu *Razširimo obzorja kulturnega*, vodila je *Sonja Kogej Rus*

Predstavitve projekta *Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam* in Veččutno doživetje razstave *Vrata. Prostorski in simbolni prehodi življenja*; 5. 12.

318

Veččutno doživetje razstave *Vrata. Prostorski in simbolni prehodi življenja* (Foto: Ines Kežman)

- *Špela Španžel*, direktorica Direktorata za kulturno dediščino MK RS: Nacionalna politika zagotavljanja dostopnosti do kulturne dediščine
- *Vida Koporc Sedej*, sekretarka na Direktoratu za kulturno dediščino MK: Predstavitev ciljev in namena projekta *Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam*
- *dr. Bojana Rogelj Škafar*, direktorica SEM: Pomen izvajanja projekta *Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam* za Slovenski etnografski muzej
- *Sonja Kogej Rus*, muzejska pedagoginja: Zagotavljanje dostopnosti do muzejskih zbirk v Slovenskem etnografskem muzeju
- *mag. Polona Sketelj*, avtorica razstave *Vrata. Prostorski in simbolni prehodi življenja*: Razstava kot primer dobre prakse predstavitev prilagoditev za senzorno in gibalno ovirane obiskovalce

Ostali dogodki in prireditve v SEM

SEM že 90 let: V praznično leto z nesnovnim in kranjsko klobaso; 17. 1.

- *dr. Bojana Rogelj Škafar*: V praznično leto 2013 z dosežki SEM kot Koordinatorja varstva žive kulturne dediščine
- *dr. Nena Židov*: Priročnik o nesnovni dediščini
- *prof. dr. Janez Bogataj*: Novejša spoznanja o kranjski klobasi
- *mag. Andrej Dular*: Donacija Družine Rozman iz Ljubljane
- javna obravnava osnutka odloka o razglasitvi tradicionalnega izdelovanja kranjskih klobas za živo mojstrovino državnega pomena; ob SEM že 90 let: V praznično leto z nesnovnim in kranjsko klobaso; 17. 1.
- Turnir Pandolo, tradicionalna istrski igra; v sklopu prireditev Nesnovne kulturne dediščine Slovenije in [FOR]UM; 5. 5.

319

Turnir tradicionalne istrske igre *Pandolo* v sklopu prireditev Nesnovne kulturne dediščine Slovenije na muzejski ploščadi (Foto: Anja Jerin)

- 13. strokovno srečanje konservatorjev-restavratorjev; 28. 5.
- Podoba žensk v javnosti, okrogla miza in predstavitev projekta *Femminilereale*; gostje: *dr. Ksenija Vidmar*, *dr. Renata Šribar*, *dr. Nina Vodopivec* in fotografinja *Marisa Ulcigrai* (Trst), Inštitut za novejšo zgodovino v sodelovanju s SEM ob razstavi *Femminilereale*: naslednja postaja Ljubljana; 18. 9.
- prva podelitev nagrade ICOM Slovenija za mednarodno prepoznavne projekte; SEM prejme nagrado za projekt *Orinoco*; 4. 10.

- javna predstavitev mnenj o spremembah in dopolnitah Zakona o romski skupnosti v Republiki Sloveniji, Urad za narodnosti RS v sodelovanju s SEM ob razstavi V vsakem od nas je nekaj Roma; 22. 10.
- *Yuniko Murakami*, Japonska: Urasenke tradicija čaja, Ministrstvo za zunanje zadeve RS v sodelovanju s SEM; 4. 11.
- predstavitev knjige: *Janez Bogataj*: Potice Slovenije; 6. 11.
- podelitev Murkove nagrade, Murkovih priznanj in Murkove listine za leto 2013, SED v sodelovanju s SEM; 11. 11.
- zaključek DEKD – Dnevoev evropske kulturne dediščine 2013 za vse sodelujoče institucije in partnerje; 28. 11.
- Naš Etnomuzikolog: *dr. Marko Terseglav*, Glasbena matica Ljubljana v sodelovanju s SEM; 28. 11.
- praznovanje diamantnega jubileja prvega vzpona slovenskih alpinistov na Mount Everest in podelitev priznanj slovenskim alpinistom ob odprtju razstave Mogočne stene: Vrhunski uspehi slovenskih alpinistov v Himalaji, Generalni konzulat Republike Nepal v Sloveniji; 6. 12.

Posebni in protokolarni obiski 2013

- *dr. Claudia Peschel-Wacha*, Österreichisches Museum für Volkskunde, Dunaj; 14.–16. 1.
- *Marta Košuta*, ljubiteljska zbiralka tržaskih noš, Trst; 16. 1.
- delegacija Veleposlaništva Republike Kitajske; 5. 2.
- *Ljudmila Novak*, ministrica RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; 6. 2.
- *Irene Jobst*, Weltmuseum, Dunaj; 15. 2.
- delegacija Republike Kosovo in *Andreja Rihter*, Forum slovanskih kultur; 19. 2.
- *Marija Terpin Mlinar*, Mestni muzej Idrija; 28. 2.
- delegacija Veleposlaništva Turčije; 4. 3.
- kolektiv Etnografskega muzeja Zagreb; 5. 3.
- obisk direktorjev evropskih etnoloških muzejev (skupina EEMDG): *Anna Schmidt*, Basel; *Wolf Köpke*, Hamburg; *Eijda Tervoorst* in *Stiju Schoonderwoerd*, Leiden; 10. 4.
- *Ashwin Shresta*, Generalni konzul Nepala in delegacija Veleposlaništva Indije; 26. 4.
- *Carmen Florea* in *Paula Braga Šimenc*, Veleposlaništvo Romunije v Ljubljani; 26. 8.
- *Marjutka Hafner* in *Magdalena Tovornik* (UNESCO Slovenija); 4. 9.

- direktorji evropskih etnoloških muzejev (EEMDG): *Wiebke Ahrndt*, Uebersee Museum, Bremen, Nemčija; *Yuri Chistov*, Peter the Great Museum of Anthropology and Ethnography, Russian Academy of Sciences, Sankt Peterburg, Rusija; *Inés de Castro*, Linden Museum Staatliches Museum für Völkerkunde zu Stuttgart, Nemčija; *Steven Engelsman*, Weltmuseum, Vienna, Avstrija; *Guido Gryseels*, Royal Museum for Central Africa, Tervuren, Belgija; *Richard Haas*, Ethnological Museum, Berlin, Nemčija; *Sanne Houby Nielsen*, Museum of World Culture, Gothenburg, Švedska; *Irene Huebner*, Afrika Museum, Berg en Dal, Nizozemska; *Wulf Koepke*, The Hamburg Museum of Ethnology, Hamburg, Nemčija; *Eija Maija Kotilainen*, Museum of Cultures, Helsinki, Finska; *Karl Magnusson*, Museum of World Culture, Gothenburg, Švedska; *Anna Schmid*, Museum der Kulturen, Basel, Švica; *Stijn Schoonderwoerd*, National Museum of Ethnology, Leiden, Nizozemska; *Jan Willem Sieburgh*, Tropenmuseum, Amsterdam, Nizozemska; *Eijda Tervoort*, Volkenkundemuseum, Leiden, Nizozemska; *Nicholas Thomas*, Cambridge museum of archaeology and anthropology, Cambridge, Velika Britanija; *Boris Wastiau*, Musée d'ethnographie de Genève, Švica; 12.–14. 9.
- delegacija Veleposlaništva Romunije v Ljubljani: *Marius Cosmin Boiangiu*, veleposlanik, *Carmen Florea* in *Paula Braga Šimenc*; 17. 9.
- *dr. Uroš Grilc*, minister za kulturo RS (ob odprtju razstave Vrata) 10. 10.
- *Ashwin Shresta*, generalni konzul Nepala in delegacija Veleposlaništva Indije; 9. in 22. 10.
- *Tamara Vonta*, Urad vlade RS za narodnosti (ob odprtju razstave V vsakem od nas je nekaj Roma); 22. 10.
- *Huiquin Wang*, kitajska umetnica, ALUO; 24. 10.
- *Ashwin Shresta*, generalni konzul Nepala, delegacija Veleposlaništva Indije in *dr. Jernej Pikalo*, minister za izobraževanje, znanost in šport RS (ob odprtju razstave Mogočne stene); 6. 12.

Prireditve, srečanja zunanjih organizatorjev v SEM

- Slovensko etnološko društvo: seje: 22. 1., 3. 9. in 5. 11.; tiskovni konferenci: 28. 1. in 17. 12.; srečanje programskega odbora posveta SED, 10. 9.; etnološka večera: 13. 3. in 19. 6.; okrogla miza o zaposlovanju etnologov, 30. 5.
- ICOM: občni zbor, 6. 3.; tiskovna konferenca ICOM in SMS ob Mednarodnem muzejskem dnevu 2013: Muzej (spomin + ustvarjalnost) = družbena sprememba, 15. 5.; sestanek, 4. 11.
- Pedagoška sekcija SMS: srečanje v SEM; 23. 9.
- KULA, Slovensko etnološko in antropološko združenje: 10. 1., 14. 2., 7. 3., 9. 5., 6. 6., 10. 10., 5. 12.

- Društvo restavradorjev; 21. 2.
- Zavod Voluntariat: Mednarodno prostovoljstvo; predstavitev programov in okrogla miza; 8. 1., in Med dobroteljnostjo in turizmom – dileme mednarodnega prostovoljstva; 9. 1.
- Center za promocijo znanja; 25. 4.
- Radio Študent: tiskovna konferenca; 7. 5.
- Forum mix@ges: srečanje in predavanja o medgeneracijskem povezovanju z uporabo novih ustvarjalnih medijev; 16. 5.
- Nirvana: delavnice za vzdrževanje vida; 25. in 26. 5., 10. in 12. 12., 14. in 15. 12.
- Ergo institut, predstavitev projekta Uspeh v šoli; 28. 5.
- Ekvilib institut: Festival fotografije in človekovih pravic; 29. 5.
- Advant, srečanje; 5. 6.
- Ministrstva za kulturo RS: razprava za mestne občine; 9. 7.
- Zavod za revitalizacijo Maribora in Podravja, srečanje; 21. 8.
- Slovenska turistična organizacija, srečanje; 29. 8.
- Veleposlaništvo Republike Romunije: Praznovanje dneva romunskega jezika; 30. 8.
- Porsche Slovenija: Izbor Slovenije / Concours d'Elegance – izbor najbolj originalnega in lepo vzdrževanega starodobnika v Sloveniji; 28. 9.
- KUD Obrat: posvet projektne skupine Onkraj gradbišča Kaj pa mestni vrtički?; 15. 10.
- CNVOS Center za informiranje: Sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij; 23. 10.
- Art of Living, Zavod za razvoj človekovih vrednot, delavnice; 27. in 28. 10.
- Planet GV, srečanje; 26. 11.
- Park Tabor: Praznični sejem; 21. 12.